

nft

Vi betaler
alltid
kontant

FRIMÄRKSHUSET AB

Mäster Samuelsgatan 3,
Stockholm C.
Telf. 11 05 99 11 41 50

VI VIL KJØPE

alle **bedre** Nordenmerker, samlinger, partier og særlig bedre enkeltmerker. Praktisk talt alt fra **Europa**, men hovedsaklig **eldre** merker. Til den som vet med seg selv at han har **noe verdifullt** tilbyr vi **ekspertise og veiledning**. Nærmere 30 års bransjeerfaring gir de beste forutsetninger for at selgeren gjennom oss skal kunne oppnå det aller beste resultat.

Vi verdsetter gratis, men betinger oss en minimal godtgjørelse dersom arbeidet tar lang tid eller krever en nøyaktig detaljundersøkelse. Kommer en handel i stand bortfaller selvsagt godtgjørelsen.

Vi betaler alltid kontant.

Vi er **diskret**. Av den grunn offentliggjør vi ikke de mange smigrende uttalelser som vi har fått fra selgere, dødsbo. som vi har hatt i oppdrag å avvikle. En reklamemann ville uten tvil peke på vår utviklingskurve og av den grunn slå på stortrommen. Selv synes vi det er bedre å vise våre evner i handling.

Om våre tjenester er kostbare? Nei, slett ikke. Vår omsetning er fullt på høyde med de aller største europeiske firma i bransjen, inkludert de internasjonale auksjonsfirma. Våre omkostninger ligger prosentvis meget lavt. Dette er en fordel som automatisk kommer en selger til gode.

Vi kan gjøre bruk av det aller meste. De kan derfor komme til oss med **full tillit**.

FRIMÄRKSHUSET AB

2

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

FEBRUAR 1965

Norsk Filatelistisk Tidsskrift

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktører:

F. C. MOLDENHAUER JR. (ansv.)

EIVIND EVENSEN

Postboks 49 . MINDE . BERGEN

Forretningsfører:

ODD GRAHM

Boks 875 . Oslo Sentrum Oslo 1.

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement Norge kr. 20,—.

Annual Subscription all Countries kr. 20,—.

Løssalg kr. 2,50 pr. nummer:

Annonsepriser . Advertising rates:

Forside	kr. 150,—
1/1 side	» 175,—
1/2 »	» 100,—
1/4 »	» 60,—
1/8 »	» 35,—
1/16 »	» 25,—

Ved innrykking 6 ganger gis 10% rabatt på ovennevnte priser.

Små-annonser:

kr. 2,— pr. linje, minstepris kr. 10,—. Bare forskuddsbetalte småannonser blir tatt inn.

Opplag: 2350 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer om året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnummere.

Bestillinger på tidsskriftet, særtrykk, enkelte nummer samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsføreren

Forbundets postgironummer er: 69 268

Bankgironummer er: F 8299 B/179.

Korrespondanse angående tidsskriftets redaksjon og auk-sjonene sendes redaksjonen direkte.

Trykt hos Ed. B. Giertsen A/S, Bergen.

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretær Odd Graham, Postboks 875, Oslo Sentrum, Oslo 1,
President: Arnstein Berntsen, Oslo.

Visepresident: Leif Mürer, Moss.

Styremedl.: R. Breda Sørensen, Drammen. F. C. Svendsen,
Bergen, S. Johnsen, Kristiansand S.

ARBEIDERNE FILATELISTKLUBB, boks 4240, Thorshov, Oslo 4,
formann Leif Ullern, Sandakervn. 10 B, Oslo 4.
Bytteleder Gustav A. Karlsen, boks 4240, Oslo 4.

BERGENS FILATELIST-KLUBB, boks 846, Bergen.

Formann Eivind Evensen, Ø. Fredlundvei 1, Minde.

Bytteleder F. C. Svendsen, Magnus Barfotsgt. 4, Bergen.

DRAMMENS FILATELIST KLUBB, Drammen.

Form. kjøpm. E. Langerud, Betzy Kjelsbergs vei 50, Drammen.
Bytteleder Søren Sjulsen, Postkontoret, Drammen.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB, Grimstad.

Formann Jac. B. Paulsen, Spedalen.

Bytteleder Th. Steen Gundersen, Grimstad.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB, HØNEFOSS.

Formann Sigurd Brenden, Hønefoss.

Bytteleder Henry Kristiansen, Hønefoss.

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB, boks 9, Harstad.

Formann Arne Bergan, boks 9, Harstad.

Bytteleder Kristian Dreiem, Gullhauggt. 12, Harstad.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB, boks 301, Kristiansand S.

Formann Johnny E. Pedersen, Grågåsv. 14, Vågsbygd.
Bytteleder Helge Hornes, Postkontoret, Kristiansand S.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB, Reichweinsgate 26, Lille-
hammer.

Formann Jørgen Sorgendal, Reichweinsgate 26, Lillehammer.
Bytteleder Ivar Odden, Peer Gyntsgt. 18, Lillehammer.

MOSS FILATELISTKLUBB, Moss.

Formann Bjørn Schjolden, Skoleveien 7, Rygge.

Bytteleder Frank Røraas, Nordskogv. 22, Dyre, Moss.

NOTODDEN FILATELISTKLUBB, Notodden.

Formann Nils O. Thvedt, Eidsvollsgt. 5, Notodden.

Bytteleder Øystein Dragland, Osc. Nissensgt. 4, Notodden.

OSLO FILATELISTKLUBB, boks, 298, Oslo 1.

Formann Anders Evensen, c/o: Sev. Dahl's Assurance-
kontor A/S, boks 1277 — Vika, Oslo.

Bytteleder Kristen Hangeraa, Arnebråtv. 7, Smestad.

SKIEN FILATELISTKLUBB, Skogplassene, Skien.

Formann Karsten Ramstad, Skogplassene, Skien.

Bytteleder Asbjørn Haugen, Farmannsgt. 20, Skien.

STAVANGER FILATELISTKLUBB, Bjørnstjerne Bjørnsonsgt. 20,
Stavanger.

Formann S. Evensen, Bj. Bj.g. 20, Stavanger.

Bytteleder Jacob Schawland, Øvre Stokka, Stavanger.

TROMS FILATELISTKLUBB, postboks 281, Tromsø.

Formann M. Stausbøll, postboks 281, Tromsø.

Bytteleder Kr. Wilhelmsen, Tromsø.

ØRSTA FILATELISTKLUBB, Ørsta.

Formann kunstmålar Karl Straume, Hovdebygda p. å.

Bytteleder kjøpmann Sigurd Sveen, Ørsta.

ÅALESUND FILATELISTKLUBB, Lihauggt. 2, Ålesund.

Formann Nikolai Helseth, Keiser Wilhelmsgt. 25, Ålesund.

Nr. 2 – FEBRUAR 1965 – 24. årgang

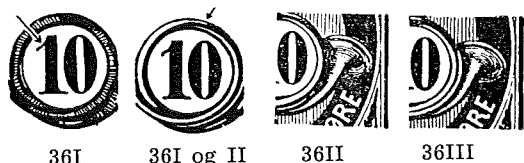
norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

Redaktører: F. C. MOLDENHAUER JR. (ansv.) og EIVIND EVENSEN

10 øre - Norge nr. 36

Av Carl H. Werenskiöld

I Norgeskatalogen 1965 er de tidligere nr. 36, 37 I, og II nå oppført under ett hovednummer som 36 I, II og III, i det vesentlige som følger (prisene utelatt):

19. januar 1882. Boktrykk fra Chr. Johnsen, Christiania, i ark à 100. Som nr 25, men 1-tallet i det store verdisiffer er forandret (se avb. ovenfor.) Tre trykninger. Papir: D. Vannmerke: II i liggende stillinger. Tagget $14\frac{1}{2}$: $13\frac{1}{2}$.

36. 10 øre. Rosa nyanser (9.267.000): 3 trykninger fra samme plate.

I. Skravert posthorn (ca. 1.000.000).

II. Uskravert. Posthorn oppgravert. Uten eller med svak hvit linje til venstre for schallstykket (ca. 1.000.000).

III. Som II, men linjen til venstre for schallstykket er nå sterkt oppgravert (ca. 7.000.000).

OBS. Fra og med nr. 36 II har alle merker av posthorntypen uskravert posthorn.

NB. Nr. 37 I og II utgår og erstattes av nr. 36 II og III.

Denne katalogisering under ett hovednummer er riktig, da det dreier seg om en og samme frimerkeleveranse fra Chr. Johnsens trykkeri¹ i 1881, omfattende merker fra alle disse trykninger.

Denne frimerkeutgaves historie er temmelig broket, da det har vist seg vanskelig å vinne frem til rimelig klarhet, og det er ennå mangt og meget som trenger videre utforskning.

Opp til 1924 var man av den mening at merkene med skravert posthorn, som vi nå

kaller nr. 36 I, var en «siste plate»² av nr. 25. Jellestad³ påviste imidlertid at disse merker (nå 36 I) og tilsvarende merker fra oppgraverte plater (nå 36 II, III) tilhører en senere levering (Johnsen) brukt i 1882, og at denne utgave derfor må skilles fra nr. 25. Han nevnte likeledes at det var blitt foretatt en oppgravering av *hele platen*, idet man har fjernet sjatteringen på posthornet på hvert eneste stempel i platen, og det var mange variasjoner i de små håndgraverte verditall.

Graveringstypens virkelige antall har lenge vært uklart. 100 typer ble oppført i Norgeskatalogen 1929—1933, og 200 typer i samme katalog 1939—1963, skjønt man lenge har visst at flere samlinger nå inneholder langt over 200 varianter, opp til omtrent 275. Håndboken⁴ mener det var 2 plater med i alt 200 varianter i nr. 36 I og II, og deretter en utvidelse til 3 plater med 300 varianter i nr. 36 III, skjønt det også nevnes der, at «etter Petersens erklæring å dømme, skulle Johnsen ha behov for minst tre trykkplater til trykningen av 10.000.000 merker.» Ifølge mine egne årelange og meget grundige undersøkelser innbefattende bruken av to slags sannsynlighetsberegninger^{5, 6}, er det imidlertid *helt klart* at ett og samme sett à 3 plater med i alt 300 typer av det lille inngraverte tall ble brukt i alle tre trykningsstadier, nr. 36 I, II og III. For *noen* av detaljene i disse undersøkelser henvises til mine tidligere artikler^{5, 6, 7}.

Chr. Johnsens trykkeri var et alminnelig avistrykkeri, som da det overtok frimerketilvirkningen, innkalte en tysk galvanoplastiker for fremstillingen av trykkstempelen⁸. Såvidt vi vet, var plateteknikken⁹ som følger:

forts. s. 24

Fra Forbundsstyret er det sendt ut en redegjørelse til samtlige representanter med forslag om at årsmøtet og representantskapsmøtet som egentlig, i henhold til vedtektene, skulle holdes til våren blir utsatt ett år. Bakgrunnen er at Håndboken bind II først vil foreligge utpå høstparten, og det er styrets og presidentens ønske at håndboksaken skal være avsluttet før det holdes nytt representantskapsmøte.

Dette er et resonnement vi godt kan forstå. Å holde møte nå i vår uten å kunne ta stilling til alle de spørsmål som uvegerlig vil melde seg både av økonomisk og prinsipiell betydning er bortkastet. Bedre da å la lovene sove, og holde møtene neste år.

Det som forbauser oss menigmenn er at det fremdeles ikke er kommet noen melding fra styret om dette. Ja, selv klubbens ledelse har ikke hørt noe om det. Det er kun representantene som har fått sirkulæret — vi i forbundsorganet har bare hørt saken omtalt av venner. Dette hemmelighetskremmeriet tjener ingen. Selv om representantskapets medlemmer muligens kan bestemme om det skal bli utsettelse eller ei, så er det god tone i et demokratisk samfunn at slike ting blir lagt frem for medlemmene til uttalelse. Nå ser vi av klubbreferatene at en del klubber muligens i strid med forutsetningene har hatt saken oppe og gitt sine representanter mandat til å stemme slik eller slik. Dette er en riktig og sunn måte å gjøre det på. Man unngår da all kritikk, og medlemmene er tilfredse.

I det hele tatt syns vi at Forbundsledelsen er lite medelsom av seg. Når vi fra tid til annen tar opp spørsmål her i tidsskriftet som vi mener medlemmene har krav på å få svar på så er det ikke for hverken

Utsatt årsmøte

å være morsomme eller originale. Det er ting som medlemmene har spurt oss om, og som vi ikke har kunnet svare på. Ta nå f. eks. spørsmålet om de nye forbundsvedtektene. Både formannen i lovkomiteen og vi forsøkte å friste et svar fra Forbundet, men absolutt forgjeves. Ikke et ord er kommet til bladet, og lovkomiteens formann hadde kort og lakonisk fått beskjed i sirkulæres form, at komitéforslaget var lagt vekk og at Forbundsstyret ville lansere et nytt forslag, men hva det går ut på er det antagelig ingen annen enn noen få innvidde som vet. I hvert fall gjør hverken komitéformannen eller vi.

Slik som dette må ikke forekomme i en skikkelig forening. Medlemmene har krav på å få svar på sine spørsmål, og de spørsmål som rettes til styret i tidsskriftet er fra medlemmene. La gå med at saken kanskje er noe delikat og at man ikke har lyst til å si så mye akkurat på nåværende tidspunkt, men hvorfor da ikke si det, og ikke trekke på skuldrene alene av alvorlige og veloverveide spørsmål.

Dette er hard tale, men likefullt veloverveid. Vi forstår bare så altfor godt at det er en utakknemlig jobb å sitte i ledelsen. Det eneste man i mange tilfelle får igjen er stort sett vondt. Men det er da ikke så stort arbeid å få skrevet en liten orientering. Vi har da, om enn lite, så dog lønnet sekretær.

La oss derfor til neste nummer få en liten orientering om hva som skjer med Håndboken, med representantskapsmøtet, med vedtektene.

På medlemmenes vegne mange takk.

Rettelser

Knudsen 60 øre.

Figurene ble ikke så gode som de skulle vært. Vennligst bemerk følgende: I Ft. 2:15 skal bare ha en kort tverrstrekk, ikke langsgående farge-linje. I Ft. 4:14 skal rettes til 3.

T. Soot-Ryen.

Røde Kors-serien.

Jeg ser i siste nr. av NFT, side 19, ang. fri-merker med tilleggsverdi til inntekt for «krigsinvalidfondet» at verdiene skal være 60 + 10 og 90 + 10.

Dette må bero på en misforståelse. **Verdiene** blir nemlig 30 + 10 og 60 + 10 og de 10 øre går til inntekt for **KRIGSINVALIDEHJEMMET «BÆREIA»**.

H. Korstvedt.

Blå stempler på Norge nr. 1

Vi har i den senere tid fått tilsendt noen nr. 1 med blå stempler, og eierne har vært interessert i å få vite om disse var kjent fra før. Såvidt vi har kunnet finne ut er det ikke laget noen for-tegnelse over blå stempelavtrykk på nr. 1 — og vi mener at dette savn bør avhjelpes så snart råd er.

Vi begynner i dette nummer med noen få stempler som vi har fått forelagt, eller kjenner i blått, og oppfordrer samtlige eiere av nr. 1 med blå stempler til å sende oss oppgave over slike — resultatene vil komme etterhvert i NFT, og til slutt håper vi å kunne gi en samlet oppstilling.

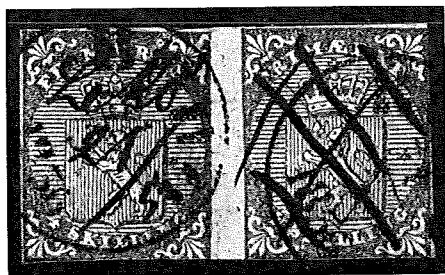
Stedsstempler: BREVIG

Nummerstempler: 97, 103, 138, 160, 338.

Skipsstempler: Constitutionen, Prinds Carl, Lindesnæs.

Hva har De??

Ny stempler på nr. 1

Vi gjengir ovenfor et par av nr. 1 med håndskrevet LEKØ 21/5 — dette er forelagt av Arne Hansteen, og såvidt vi kan se ikke tidligere kjent håndskrevet på nr. 1.

Norgeskatalogen 1965

Spørsmål til katalogkomiteen.

Prissetningen av varianten «del av løvevannmerke» synes meg noe vilkårlig, eller er det feiltrykk i årets katalog? Jeg siterer endel eksempler (rekkefølgen for tallene er: katalognr., enkeltmerke brukt, vannmerkevarianten):

2	80	125
3	45	100
4a	8	25
4b	15	?
5	30	250
6	175	250
7	250	350
8 IIa	6	25
9	45	100
10	75	40

Stempelproblemer

Lod (altså vektangivelse) eller LØD. (forkortet for Lødingen) datoen synes å være 14. eller 17/7 56. Noen bedre forslag?

Det annet stempelproblem har en tysk Norgesamler, Karl Münstermann, skaffet oss. Som det forhåpentlig vil fremgå av klisjeen er 3 skilling posthorn forsynt med håndskrevet - - IDAROS 4/4/ — 76. Det lå nær å anta at dette var skipsannulering fra D/S Nidaros, men ved henvendelse til Sjøfartsmuseet i Bergen fikk vi det svar at det ikke fantes noe skip ved dette navn på det tidspunkt. At det kan være byen Trondheim som en eller annen på den tid moret seg med å døpe om er selvsagt mulig — men lite trolig. Det kan også være et falsum, eller «hjemmelaget» produkt, men er det ikke en eller annen av våre lesere som har svaret??

Jeg har i flere år ivrig søkt etter disse vannmerker og har i den tiden gjennomgått fra flere hundre til flere tusen av de nevnte nummer uten at utbyttet i form av merker med del av løvevannmerket (hjørneeksemplarer) kan sies å være på noen måte overveldende. Maksimalt kan i et ark 2 av hjørnene ha vannmerke. Mitt inntrykk er at det antakeligvis bare er et merke pr. ark som har så stor del av løvevannmerket at det kan ha noen interesse for en spesialsamler. Etter min oppfatning er prisene for de aller flestes vedkommende altfor lavt ansatt i forhold til det normale merket. Særlig kommer misforholdet i prisene grelt til uttrykk når man trekker sammenlikning mellom f.eks. nr. 2 og nr. 5. Jeg vil foreslå katalogkomiteen at disse priser revideres ganske grundig ved neste korsvei. Jeg skal med glede stille opplysninger om mine funn til disposisjon. Vannmerke på nr. 5 er i all fall ikke sjeldnere relativt sett enn på nr. 2. **F.C.M.**

Originalstemplet med nytt midtstykke 10 (ikke samme som i nr. 25) ble avformet i små blystykker et (foreløpig) ukjent antall ganger, og avtrykkene derpå satt sammen til en matriseblokk. Fra denne felte man så ved «galvoplastikk» (nå kalt «elektrotypi») det fornødne antall trykkstempler, som selvfølgelig var ufullstendige i teksten. Punktumet og det lille verdital ble så inngravert på samtlige trykkstempler, hvorved oppsto 100 gravingstyper i hver av de tre plater (med i alt 300 typer), som ble brukt i alle tre trykningstrinn, nr. 36 I, II og III. Legg nøye merke til at det var bare *ett* fellingstrinn her, fra *matriseblokken* direkte til trykkstemplene, altså *ikke* til en *fellingsblokk* av annenoriginaler og derpå via matriser til trykkstemplene, i to fellingstrinn, som tilfelle ofte var i Petersen og Centraltrykkeriet platene.

Som bekjent gikk det til en begynnelse (nr. 36 I) dårlig med trykningen, idet trykket gradvis ble grøtet og uklar. En radikal oppgraving ble da foretatt av alle klisjeéer i de tre plater, hvorved skraveringen i posthornet ble fjernet, med delvis unntagelse av sjallstykket, ved tre mer eller mindre kraftige graveringslinjer, fra munnstykket opp bøylen høyre side til under kronen, fra kronen med bøylen venstre side, og fra bøylen nedre del opp i sjallstykket. Trykningen (nr. 36 II) kunne nå fortsette, men det varte ikke lenge, før det ble nødvendig å foreta en ny oppgraving, denne gang av den hvite linje til venstre for sjallstykket. Dette hjalp, og trykningen (nr. 36 III) kunne nå fullføres.

Man må ha klart for seg at Johnsens meget lave godtgjørelse for trykningen, 31 øre pr. 1000 merker, medførte at han måtte innrette seg ytterst økonomisk for i det hele tatt å kunne få fortjeneste på trykningen. Det er derfor *høyst usannsynlig* at han har kunnet befatte seg med utskiftning av klisjeéer, og vi kjenner ikke til noe som kunne tyde på at utskiftninger har funnet sted. Han har utvilsomt gått direkte til planmessige oppgraveringer for å redde situasjonen.

Har man gitt seg i kast med typesamling, oppdager man snart at arbeidet blir stadig mer overveldende drøyt. For det første trenger man et stort materiale til gjennomarbeidelse, i foreliggende fall ca. 1885 merker⁶ i tilfeldig blanding for å kunne vente å nå frem til en tilnærmelsesvis komplett samling. Dessuten må man være klar over at antallet av sammenligninger av merker, for å unngå uønsket dublettering i typesamlinger, er meget stort, ca. 281.600, hvis man virkelig måtte sammenligne hvert nytt merke med alle forutgående typer i samlingen⁶. Her kan man imidlertid spare atskillig tid og møye ved å sette

opp typer i grupper bestemt ved måling av punktets stilling i forhold til M i POSTFRIM. Målingsteknikken^{10, 11} er ikke vanskelig. Med en kvalitetslinjal avmerket i *halve* millimeter, og en urmakerlupe, måler man, som i fig 1, først vannrett fra høyre fot i M til punktet, senter til senter, «A» målinger¹¹, til nærmeste *tiendedels* millimeter, la os f. eks. si 7 (= 0,7 mm).

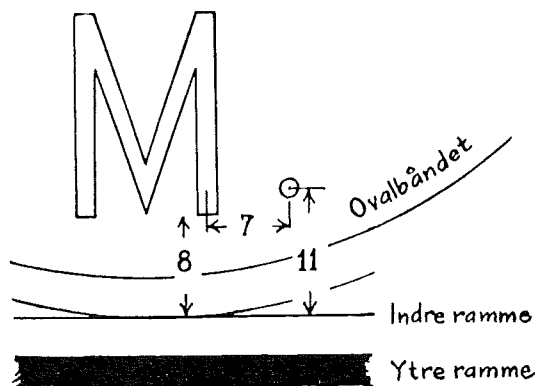

Fig. 1.

Så måler vi loddrett fra midten av punktet til nedre *indre* rammelinje, og finner f. eks. 11 (= 1,1 mm). Subtraher 8 (avstanden fra foten på M til indre rammelinje), og vi får da 3. Valget av «nærmeste tiendedels mm» kan gjøres litt sikrere ved «B» målinger¹¹. Punktets stilling i dette tenkte eksempel uttrykkes da ved tallene 7 og 3, som vi for *enkelthets skyld* skriver sammen til 73 (men det uttales: syv—tre). Alle merker med stillingen 73 settes så inn i en gruppe «73» i typesamlingen, og de enkelte typer her får da typenumrene 73—1, 73—2, 73—3, osv. Ved typesammenligning for et nytt merke med punktstilling f. eks. 73, går man først igjennom 73 gruppen i typesamlingen, og hvis det er typedublett, vil man som regel snart oppdage dette. Hvis ikke, må man for sikkerhets skyld også gjøre sammenligninger i nabogruppene 62, 63, 64, 72, 74, 82, 83 og 84, idet man gradvis skriver inn disse tall i følgende lille skjema (fig. 2), ettersom man blir ferdig med hver enkelt gruppe.

	73	

Begynnelsen

62	63	64
72	73	74
82	83	84

Slutt

Fig. 2.

Små avvikelser i målene kunne jo eksistere, men ikke over 1 (= 0,1 mm) i vår skrivemåte. Hvis man ikke finner tilsvarende type i 73 og nabogruppene, er man *ferdig* med undersøkelsen og kan trygt sette inn merket som ny type. Dette system byr på flere fordeler:

- a) Stor besparelse i tid og anstrengelse, idet man klarer seg med et sterkt redusert antall sammenligninger.
- b) Atskillelsen mellom en given gruppe med dens nabogrupeer på den ene side, og de øvrige grupper på den annen, er skarp, så at man kan bestemme, med minimum arbeid, helt sikkert, hvorvidt et merke representerer en ny type i samlingen. Dette skarpe skille hjelper også til å utstøte dublettering, som ellers lett kan snike seg inn i en samling, hvis denne er satt opp etter et system med uskarpe grenser. Jeg har selv sett en større typesamling av nr. 36, hvor et antall merker ble avsløret som dubletter ved omlegning til punktstilling systemet.
- c) Selve punktstillingen brukes som benevnelse for gruppen i typesamlingen, så man behøver ingen systemateringstabell.

Det har vist seg at et nytt merke, under sammenlignelse i min samling på 269 nøye kontrollerte typer, avsløres som dublett etter *gjennomsnittlig* 38 sammenligninger med merker innen punktstilling gruppe — nabogrupeer feltet, dvs. man klarer seg med sammenligninger med bare ca. 14 pst. av de eksisterende typer i samlingen. Hvis det nye merke ikke er dublett, men virkelig

ny type i samlingen, blir prosenten, dvs. antall nødvendige sammenligninger, selvfølgelig noe større, da man i så fall må gå igjennom hele gruppe-nabogrupeer feltet, før man oppdager at man har en ny type for seg, men da er man også sikker på dette. Tabell 1 viser at man også her kan arbeide sikkert og spare tid og anstrengelse.

Man må være klar over at to merker, selv om de er av samme type, ikke kan være matematisk like i utseende, da de er trykt på papir, som jo består av et nett av fibrer. For at to merker i nr. 36 kan tilhøre samme type, må det således være *rimelig* overensstemmelse mellom dem i 1) punktets stilling, 2) det lille 10-talls form og stilling i forhold til M og Ø, ovalbåndets over- og underkant, osv., 3) *formtendensen* i graveslingslinjene i posthornet (for nr. 36 II, III), 4) *formtendensen* i ytre rammelini, 5) merkebildets størrelse, 6) mulige platefeil, og 7) det store 10-talls stilling, rett eller hellende (som omtalt nedenfor).

H. Opheim¹² har påvist at det store 10-tall i denne utgave enten står rett, eller heller til høyre eller venstre. Jeg har tenkt meg at dette meget interessante forhold kunne anvendes i en kritisk statistisk undersøkelse for om mulig å bestemme matriseblokkens størrelse under fremstillingen av de opprinnelige tre plater à 100 trykkstempler.

Ved målinger av det store 1-talls stilling, dvs. retning, viste det seg ugjørlig å få gode reproduerbare resultater, idet f. eks. høyre kant av tallet er svakt bøyet, og som kant flytter den seg til høyre med stigende fargetilførsel under trykningen, lider altså av samme skavank som annet steds omtalt for «C» målinger¹¹. Det store 0-talls stilling lot seg derimot måle med god nøyaktighet. Målinger av det store 0-talls stilling ble derfor utført på alle 269 typer i samlingen, og på 332 merker i en dublettsamling, i alt 601 merker.

Metoden var som følger: I en plate av klar plast, ca. 50 x 50 x 0,5 mm, ble innrisset en *meget* tynn rett linje ved hjelp av stållinjal og lynskarp kniv, og linjen ble så fylt med tusj. På den andre siden av platen ble festet to små tøystriper som «håndtak», så at den innrissede linje alltid vendte ned under målingene. Platen legges på frimerket således at den tynne linje deler åpningen i det store 0-tall *nøyaktig* i to. Man må imidlertid først være sikker på at linjen er direkte i retning av bordlampen, dvs. når platen heves litt opp fra merket, må linjen nøyaktig dekke sin egen skygge, ellers får man feil resultat. Med urmakertupe avleser man så stillingsmålet ved hjelp av de små grunnlinjene over og til høyre for M, idet linjen direkte over høyre ben i M kalles null, den neste linje til høyre 10, neste 20, osv. Ved å bruke denne *innbyggede*

TABELL 1

Gruppefordeling og antall sammenligninger

Gruppe	Antall typer i gruppen	Sammenligninger krevet for å finne ny type	Pst. av
43	1	32	12
51	2	69	26
52	16	133	49
53	14	143	53
54	1	82	30
61	6	97	36
62	45	195	72
63	49	217	81
64	17	135	50
71	3	85	32
72	25	187	70
73	35	219	81
74	15	148	55
75	4	47	17
82	6	87	32
83	18	108	40
84	9	83	31
85	1	31	12
86	1	7	3
95	1	12	4

skala unngår vi vanskeligheter som ellers ville oppstå på grunn av forskjellen i merkenes loddrette og/eller vanrette størrelse. Målet 15, f. eks., anskueliggjøres ved den strekede linje i fig. 3.

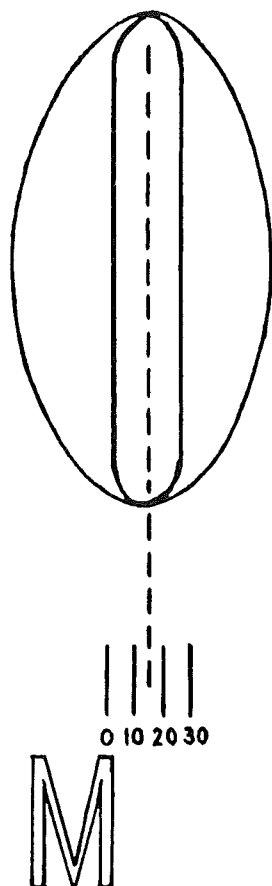

Fig. 3.

I 300 typer 2 9 50 38 53 15 17 20 21 13 9 4
19 12 3.

Antydnet deling i A, B, C: A:159,5 B:94,5 C:46.

Vi kan her sette opp tre hovedfelter A, B og C ved å dele antall typer med målene 16 og 22 i to som vist i fig. 4, og får da det statistiske bilde anført ovenfor som «antydnet deling», hvor hvert av tallene for de tre felter skulle med rimelig nøyaktighet representere et bestemt antall avtrykk i matriseblokken multiplisert med antall fellinger for 300 trykkstempler. Vi kan nå prøve oss frem med forskjellige tenkelige størrelser for matriseblokken med resultater som antydnet i tabell 2.

Hvert tall i «Nærmeste for A, B, C» må her være et multiplum av tilsvarende «Antall fellinger», og summen av A, B og C må samtidig være 300.

Ved kontrollmålinger mot venstre frimerkeramme viste det seg at avlesningen 15 representerer rettstående store 0-tall, og at mål under 15 betyr høyrehelning, og mål over 15 venstrehelning. Det viste seg at disse målinger kunne utføres rutinemessig med en nøyaktighet av ± 1 målingsenhet, idet målene på dubletter av en og samme type som regel ikke varierte mer enn 1 målingsenhet. Arbeidet var selvfølgelig både krevende og meget langtekkelig. Resultatene, omregnet fra 269 typer til 300, var som grafisk avbildet i fig. 4.

Fordelingen her ble utregnet på følgende måte: Helningstall 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25.

I 269 typer 2 8 45
34 47 13 15 18 19 16
8 4 26 11 3.

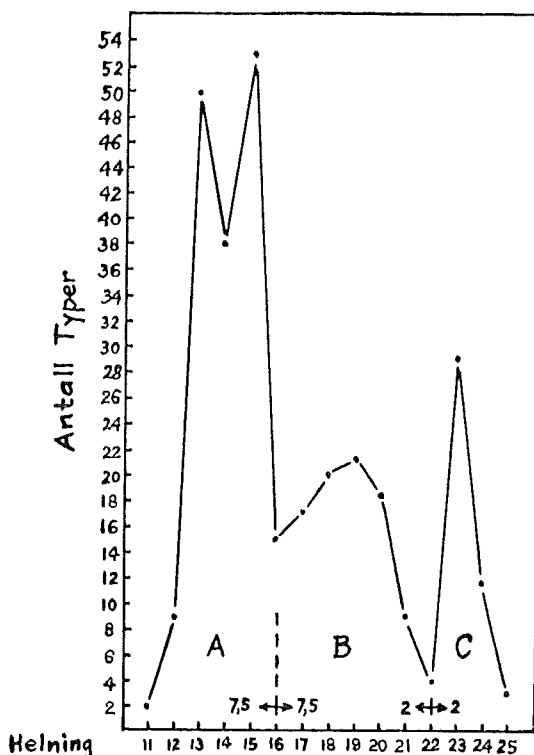

Fig. 4. Fordeling av helningstall i 300 typer.

Som foreløpig svar, fra denne del av analysen, finner vi beste overensstemmelse for en 25-matriseblokk, med 20- og 30-blokker som nærmeste muligheter. For å muliggjøre et endelig valg her, har jeg foretatt videre undersøkelser, for å oppspore sekundære platefeil, dvs. uregelmessigheter som kunne føres tilbake til avtrykkene i matriseblokken. Blant de mange småfeil på merkene fant jeg bare to som ga inntrykk av å være konstante, nemlig 1) fargeflekk til venstre mellom de to store sirkler i nedre venstre hjul, og 2) fortykket bunnlinje under N og tangerende posthornets bøyde. Denne siste uregelmessighet forekom i mange variasjoner, fra meget svak til utpreget, og til dels var det ikke denne linje, men en eller flere nabolinjer som var fortykket. Det viste seg derfor umulig å fastsette det nøyaktige antall av merker med den mer eller mindre tykke tangerende linje. Dette at også nabolinjene kunne være fortykket, tydet på noe generelt, og jeg kom til den slutning, at fortykkelsene i diverse linjer ved posthornets venstre side måtte tilskrives en viss svakhet i kobberskallet på disse steder, så at en liten foldning eller et knekk lett kunne oppstå her under håndteringen ved «avskrellingen» av kobberskallet fra den stive blymatrise. At denne håndtering lett kunne forårsake bøyning og strekking i kobberskallen, fremgår av de store størrelsevariasjoner i frimerkene, som skyldes

TABELL 2
Prøver for å finne matriseblokkens størrelse

Matrise- blokk, tenkt	Antall fellingjer i 300	Nærmeste for			Avvikelser fra «antydnet deling»	Svar	Matriser i		
		A	B	C			A	B	C
6	50	150	100	50	19	nei			
10	30	150	90	60	28	nei			
12	25	150	100	50	19	nei			
15	20	160	100	40	12	neppe			
20	15	165	90	45	11	mulig	11	6	3
25	12	156	96	48	7	beste	13	8	4
30	10	160	90	50	9	mulig	16	9	5
5-stripe	60	120	120	60	79	nei			

tilsvarende variasjoner i trykkstemplene. Jeg målte størrelsen på samtlige 601 merker, og fant at de varierte i målene, mellom *indre* ramme-linjer, loddrett mellom 20,07 og 19,33 mm, og vannrett mellom 16,10 og 15,23 mm. Dubletter av en og samme type varierte som regel ikke over 0,10 mm loddrett og vannrett. Til sammen-ligning kan her anføres at de tilsvarende dimen-sjoner i originalstempet, ifølge mine målinger¹³, er 19,72 mm loddrett og 15,65 vannrett.

Fargeflekken i hjulet fant jeg derimot konstant i 12 typer blant de 269 i samlingen. Helningen av store 0-tall på alle disse 12 var 14 + 1. Spørsmålet blir da, hvor mange typer, i en *komplett* samling på 300, har denne feil? Det skulle da, ifølge tabell 2, være enten 15 (20-blokk), 12 (25-blokk), eller 10 (30-blokk). 10 er selvfølgelig utelukket, da vi allerede har funnet 12 typer, og dermed faller 30-blokken ut av betraktning. Det synes da mest rimelig å anta at en komplett samling ville inneholde 12 typer med denne feil, neppe 15. Dette betyr da 12 fellingjer for de 3 plater, og dermed bruken av en blokk med 25 matriser. 20-blokken er mindre sannsynlig, skjønt ikke helt utelukket. Analysen har således vært meget vanskelig, men ikke helt forgjeves.

Det fremgår av fig. 4 at forandringen i det store 10-talls stilling er skjedd gradvis, men noe ujevnt. Årsaken må være at midtstykket i origi-

nalstempet, dvs. skruen som bar det store 10-tall, har dreiet seg som følge av presset mot bly-matrisene. Da skruen i originalstempet var høyregjenget¹³, syns det rimelig å anta, at dreiningen har foregått *mot* klokken på matrisene, altså *med* klokken på trykkstemplene, og *mot* klokken på frimerkene. Med andre ord, frimerkene med høyrehellende 10-tall (helningstall 11—14) stammer fra de første lagete matriser i 25-blokken. At denne dreining kunne foregå ube-merket, tyder på at originalstempet på denne tid («1. gravingstrinn») ikke har hatt noen inn-risset linje på baksiden, som kontrollerte tallets stilling på forsiden av stemplet. Denne linje, som ses tydelig på det nåværende originalstempel¹³ («4. gravingstrinn»), ble antagelig inngravert på originalstempet, da dette ble oppgravert til uskravert posthorn før trykningen av nr. 38.

At feltene A, B og C i fig. 4 *ikke* svarer indi-viduelt til de tre forskjellige plater, fremgår tydelig av forholdene i den rekonstruerte 16-blokk¹⁴, som viser merker med helningstall fra alle tre felter, som vist i fig. 5.

Den vilkårlige rekkefølge av helningstallene i 16-blokken, uten tegn til repetisjon, viser også at fellingsklisjeene ble skåret fra hverandre, for påstøpning av fot eller lodding til metallplate, og således satt sammen igjen i vilkårlig rekkefølge i platene.

Posisjon	2	3		5	6	7	8	9
Typenr.	73-1	64-1		73-2	62-1	52-1	52-2	73-3
Helningstall	15	15		15	20	21	20	14
11	12	13	14	15	16	17	18	19
63-1	62-2	83-1	63-2	62-3	73-4	62-4	72-1	64-2
19	14	24	15	15	16	13	15	11

Fig. 5.

Tanken er blitt fremsatt om en mulig tredje oppgraving¹⁵ (som da ville bli nr. IV) for å fjerne den lille fargerest øverst i den oppgraverte linje til venstre for sjallstykket (nr. 36 III). En grundig undersøkelse av merkene i min samling viser imidlertid bestemt at dette ikke kan være riktig, da noen typer enten viser fargerester både i nr. 36 II og III, og i alle dubletter av disse, eller konsekvent *ingen* sådan fargerest i de andre typer. Oppgravingen for nr. 36 III har således ikke alltid gått helt til topps, men har på mange typer levnet en liten fargeflekk oventil.

Papiret til nr. 36 ble levert av Thv. Moestue & Co A/S. Angående leveransene henvises til Soot-Ryens inngående undersøkelser¹⁶. Disse merker har Moestues vannmerke posthorn II (i liggende stillinger), som ofte er vanskelig eller umulig å se med vanlig bensin-metode. Jeg har tidligere beskrevet en bedre, ca. 80 pst. effektiv, metode¹⁷ for undersøkelse av disse vannmerker.

Henvisninger

2. Norges Frimerker 1855—1924, s. 97—98.
2. Norges Frimerker 1855—1924, s. 93.
3. Nord F.T. 1925, s. 237—239.

4. Håndbok over Norges Frimerker (1963), s. 168—269.
5. Norsk F.T. 1952, s. 88—90, 104, 183—184; 1953, s. 71—74.
Posthorn 1952, p. 33—36; 1953, p. 23—24.
6. Norsk F.T. 1957, s. 128—132, 167 (rettelse); 1958, s. 116 (rettelse).
7. Norsk F.T. 1963, s. 106.
8. Norges Frimerker 1855—1924, s. 98,
9. Norsk F.T. 1961, s. 129 og 132.
10. Norsk F.T. 1952, s. 89—90.
11. Norsk F.T. 1953, s. 93—99.
12. Nord. F.T. 1926, s. 210; og Frimerke-Kontakt 1958, nr. 5, s. 4—5.
13. Norsk F.T. 1964, s.
14. Avbildet i Norsk F.T. 1952, s. 88, og i Posthorn 1952, p. 33.
15. Frimerke-Kontakt 1961, nr. 1, s. 7.
16. T. Soot-Ryen: Papirleveranser og Opplag av Frimerker fra 18766 til 1895, s. II og IX. (Ifølge forf. skal 9/2/82 på s. IX rettes til 9/1/82). Særtrykk av Frimerke-Kontakt, 1964.
17. Norsk F.T. 1952, s. 126—128, og Posthorn 1952, p. 53—56.

Internasjonale Frimerke-utstillinger

«Assindia 1965» — 2. Vest-Europeiske Frimerkeutstilling avholdes i Essen 25/8—5/9 som stor nasjonal utstilling med internasjonal deltakelse, idet den er 1.rangs utstilling under Bund Deutsche Philatelisten. Utstillingen står under beskyttelse av den Vest-Tyske Postminister Dr. Stücklen, 15 postverk er foreløpig anmeldt i den offisielle klasse, og flere av Vest-Europas fremste samlinger blir å se. Åpen for samlinger med brev og frimerker før 1900 og etter 1900, spesialsamlinger, motivsamlinger, ungdomssamlinger og litteratur. **Meldingsfrist senest 28/2.** Samlingene bedømmes etter FIP's regler for internasjonale utstillinger.

«III. Internationale Briefmarkenausstellung der Ostseeländer» holdes (som tidligere år) i Rostock (DDR) i første halvdel av juli under den 8. Østersjøuke. (Norge regnes i denne forbindelse som «østersjøland»!) Arrangør er Deutscher Kulturbund. Intet utstillingsgebyr, åpen for landsamlinger, spesial- og forskningssamlinger, motivsamlinger, ungdomssamlinger og litteratur. **Meldingsfrist 1/3.**

«Intermess III — Leipzig 1965» er en større internasjonal utstilling i tiden 4.—19. september i rammen av 800 årsjubileet til byen Leipzig og Leipziger messen. Alle arter samlinger som eies av samlere bosatt i en **messeby** (eks.vis Oslo) kan delta. Bedømmelsen av samlingene skjer etter FIP's internasjonale regler. Foranmeldelser skal være sendt inn innen en frist som blir fastsatt med det første, men de kan allerede nu sendes inn. Man går ut fra at intet gebyr vil bli oppkrevet.

Norske samlere er velkommen til deltakelse i ovennevnte utstillinger. Forbundet har fått endel brosjyrer m.v. fra disse utstillinger. Interesserte som ønsker å delta bes ev. henvende seg til Forbundssekretæren (Boks 875, Oslo Sentrum).

Prefilateli-katalogen

er nu sendt til alle som hadde bestilt.

Den kan fortsatt fåes fra NFT's forretningsfører, Boks 875, Oslo Sentrum.

Prisen er kr. 20,60 inkl. porto som sendes ved bestilling.

Frimerkepressen går.

Finnland.

6. februar, 100 år kommunalt selvstyre, 0.35, opplag 2 mill.

Ajman.

12. januar, Olympiaden i Tokio! 5, 10, 15, 25 og 50 mP, 1, 1.50, 2, 3, 5 R. De fire høyeste verdier er også utgitt i miniatyrark.

Australia.

14. april, 50 års jubileet for ANZAC (Australias styrker i den første verdenskrig) 5 d, 8 d og 2/3 d. Fargene blir henholdsvis khaki, blå og purpur.

Bahamas.

7. januar, ny bruksserie, 1/2, 1, 1 1/2, 2, 3, 4, 6, 8, 10 d, 1/—, 2/—, 2/6 d, 5/— og 10/— samt £ 1.

Belgia.

25. januar, utstillingen «Textirama», 1 F. — 25. januar, diamantutstillingen i Antwerpen, 2 F.

Canada.

3. februar, bruksserien med motiv fra de enkelte stater (blomst og våpen) blir utvidet med følgende merker, 5 c Nova Scotia, 5 c New Brunswick.

Christmas Island.

14. april, 50 års jubileet for ANZAC, 10 c., samme motiv som Australia.

Cocos (Keeling) Islands.

14. april, 50 års jubileet for ANZAC, 5 d, samme motiv som Australia.

England.

Det planlegges en minneserie for Sir Winston Churchill. Han blir den annen engelskmann som

blir avbildet på Englands frimerker når man ser bort fra monarken.

Frankrike.

8. februar, nye bruksmerker i serien landskapsbilleder, 0.40, (kapellet i Ronchamp), 1.30 (slottet i Joux).

15. februar, berømte menn, 0.30 + 0.10 (Roche-foucauld), 0.40 + 0.10 (Ducas).

22. februar, berømte menn, 0.30 + 0.10 (Pous-sin) og 0.40 + 0.10 (Charles av Orleans). Tilleggene på disse 4 merkene går til Røde Kors.

Israel.

20. januar, bruksmerkene med motiv fra dyrekretsen er nå også kommet i frimerkehefte, idet verdiene 0.08 og 0.12 er blitt trykket i ark på 36 merker, (4 rekker a 9 merker) uten anhang. Mellom 3. og 5. loddrette rekke er et hvitt felt dekorert med en rosett og merkene i 5.. 6. og 7. loddrette rekke er omvendt i forhold til de øvrige rekker slik at man nå kan få 2 forskjellige tete beche, nemlig 3., 4., 5. rekke tete beche med mellomfelt og 7. og 8. rekke vanlig tete beche.

3. februar, utsikt over Masada, det siste brohode i frigjøringskrigen mot romerne år 66/73 f. Kr., 0.25, 0.36 og 1 IL.

Kypros.

15. februar, Kennedy minneutgave, 10, 40 og 100 mills. Merkene blir også utgitt i miniatyrark som skal selges for 250 mills. Tillegget går til voldedige formål på Kypros.

Malta.

Den nye bruksserien vi meldte om i nr. 10/64 kom 7. januar 1965.

Nahru.

14. april, 50 års jubileet for ANZAC, 5 d, samme motiv som Australia.

Nederland.

Utgaveprogram for 1965:

6. april 3 merker til minne om motstandsbevegelsen, disse vil gjengi monument over motstandsbevegelsen.

17. mai, 2 merker til 100 årsjubileet for det internasjonale telekommunikasjonsarbeid. Merkene gjengir UIT's emblem.

1. juni, 5 «sommer»-merker med bilder av pittoreske nederlandske byer.

20. sept. (antatt dato), 2 Europamerker.

16. nov. 5 barnehjelpsmerker som gjengir barnetegninger fra en konkurranse.

Norfolk Island.

14. april, 50 års jubileet for ANZAC, 5 d, samme motiv som Australia.

Papua & New Guinea.

14. april, 50 års jubileet for ANZAC, 2/3 d, samme motiv som Australia.

Polen.

15. januar, 20 årsdagen for Warszawas frigjøring, 60 gr.

Februar, forhistoriske dyrearter, 20, 30, 40, 60 og 90 gr. og 1.15, 1.35, 3.40, 5.60 og 6.50 Zł.

U.S.A.

25. februar, nytt automatfrimerke, bruksseriens 25 c vil bli utgitt vannrett utagget i ruller på 100 og 3000 merker.

I tilslutning til utgaveprogrammet i nr. 1/65 kan vi nå gi verdier og data. 9. april, 5 c slaget ved Appomattox, 15. juni 5 c Magna Charta, 2. juli 5 c Frelsesarmeen, 10. august, Herbert Hoover, 3. sept. Trygg Trafikk.

I løpet av 1965 vil også bli utgitt et 5 c minne-merke for Sir Winston Churchill.

Norske merker under hammeren

K foran prisen — katalogverdi, som oftest Stanley Gibbons (£), Michel (DM), Yvert (F).

E foran prisen — auksjonarius' prisantydning (veiledende).

A foran prisen — utropspris. (Vesentlig på tyske auksjoner).

Det ser denne gang ut som at alle auksjonene vi kan melde om foregår på et tidspunkt hvor NFT befinner seg i trykken. Vi håper allikevel disse kan ha en viss interesse.

Georg Bühler, Berlin.

12/13. februar, Norge nr. 1 datostemplet EDM 60.— Do. nr. stpl. EDM 45.— Skilling Oscar sett, EDM 30.— 19 merker 1856/68 EDM 120.— N.K. nr. 7, EDM 60.—, 3 brev med 11, 12, 15 og 18, EDM 85.—. 3 brev 11, 15, 17, 18 og 27, EDM 60.—, postfr. 12-blokk nr. 12 med rand, EDM 60.—, postfr. 6-blokk nr. 16, med rand, EDM 30.—, postfr. 9-blokk nr. 21 med rand, EDM 90.—, N.K. 25, postfr. 3-strip, EDM 40.—, N.K. 44, brukt EDM 65.—, postfr. 1907 kroneutgave, EDM 60.—, postfr. 1909 kroneutg. EDM 65.—.

Edgar Mohrmann & Co., Hamburg.

16./19. februar, brev med stempel, blått, Jupiter 12.4.1857 ADM 200, N.K. 1, risstpl. 4-strip, ADM 1800.—, brev med par nr. 1 blekkryss og

Sarpsborg-stpl. ADM 1500, brev med 2 stk. nr. 1 stpl. Vaagen 14.5.1856, ADM 1000.—, brev med nr. 1, nr.stpl. 7 dessuten er brevet stemplet Aasgaardstrand, Tønsberg, Horten, ingen prisantydning, N.K. 1, riststpl. N.K. 1, nr.stpl. 160, N.K. 1, stpl. Lillehammer, N.K. 1, stpl. 25, alle KDM 140.—, 2 lots a 3 stk N.K. 1 rist, nr., og datostpl. KDM 420.—, N.K. 3 postfr. 10-blokk, ingen prisantydning, N.K. 3 vannrett 5-strip på brevstk. KDM 600, N.K. 3 loddrett 5-strip på brevstk. KDM 600, N.K. 3, loddrett og vannrett 3-strip, KDM 400, N.K. 3 par på brev, EDM 150.—. Brevstk. N.K. 3, 4, 5, ingen prisantydning, N.K. 2/5, 9 enkle og par, antall ikke oppgitt, KDM 450, N.K. 10, postfr. helark, ADM 1500, brev N.K. 11 og 14, ADM 65.—, N.K. 12, postfr. helark, KDM 1200.—, N.K. 16 II, 2 lots a et postfr. helark, KDM 400.—, N.K. 24, helark KDM 2000, 2 brev N.K. 13 og N.K. 15, EDM 400, 38 brev med 1856/57 utgaven, ADM 200.—, N.K. 26 5 brev KDM 90.—, 2 stk. N.K. 44, á KDM 200.—, N.K. 55, postfr. helark KDM 800. N.K. 22 og 49 II i postfr. helark, KDM 400.—, N.K. 59 og 74, postfr. helark KDM 450.—, N.K. 94, postfr. 16-blokk med rand, KDM 1600. Dessuten noen lots med merker fra 1907/08 utg., postfr og brukt. Tilslutt en samling på 115 merker og 32 brev alle stpl. Hammerfest—Hamburg utgaver 1865/93, ADM 3500.—.

H.R. Harmer, London.

1./3. mars, 1856/57 sett ubr. med og uten lim, K £ 42, 1863/66, hovedsakelig postfr. sett K £ 45, N.K. 44, postfr. K £ 20, returnmrk. 1 og 2 og feiltrykk br. og ubr. E £ 8, samling ubr. 1867/1911, 75 merker, E £ 40, samling dels br. dels ubr. 1855/1949 flere hundre merker E £ 20.

Til Håndboken bind II

for «pi» og i underkant av hjulet i øvre venstre hjørne.

Øglehode på nr. 145

Et nytt eksemplar av denne avarten er dukket opp. Eier er major K. Stabell Askeland, Bekkelagshøgda.

Denne varianten er utvilsomt en av de sjeldnere.

The Royal Philatelic Collection

Av Sir John Wilson, Bart., K. C. V. O.

En Kongelig ordre „Kjøp”

Forts. fra nr. 1 1965.

Selvom kongen bestandig var meget begeistret for merkene i de første utgavene fra New Zealand og Tasmania, hadde han på tross av alle sine muligheter, aldri kunnet komme over ubrukte eksemplarer av disse merker som tilnærmelsesvis kunne måle seg med de som ble funnet hos Perkins Bacon — og som så å si aldri hadde vært utsatt for dagslys. Dette tillegg til samlingene gjorde derfor at en del av de andre «perler» så litt «sykelige» ut.

Heldigvis har noen av disse merkene strålende «sidekamerater», og på enkelte sider finner man eksemplarer av de merker overstemplet «cancelled» som ble laget for medlemmer av Hill-familien. Bare seks eksemplarer av hver verdi ble forsynt med «Cancelled». Disse merker har alltid en særlig frisk og fin farge — de har aldri utført noen postal tjeneste. I desember 1934 kom et album med et nærsagt komplett sett av disse cancelled-merkene på markedet. Som så ofte ellers fikk kongen første valg, og kanskje særlig fordi han alltid hadde vært meget begeistret for disse merker, både på grunn av deres skjønnhet og sjeldenhet. Han ble på den måte i stand til å komplettere sin samling av disse. Hvorvidt den kongelige samling er komplett for disse merkens vedkommende er noe tvilsomt, der hersker fortsatt en del usikkerhet omkring en eller to verdier fra Newfoundland. Men at hans samling er den beste som eksisterer er i et hvertfall sikkert. Bacon beskrev merkene og offentliggjorde listen i The London Philatelist.

En kongelig ordre «KJØP».

Det hendte at kongen fra tid til annen ga beskjed om å kjøpe et eller annet objekt ved en auksjon uten å sette noen prisgrense. Dette er i beste fall en farlig praksis, og auksjonariene liker aldri å få postale «kjøp» oppdrag. Bacons brev røber at ordre om å kjøpe «uten prisgrense» forekom meget sjelden i de siste år av kongens samlerliv. Dette skriver seg utvilsomt fra lærdommen han hentet da noen brukte blokker av 17½ c Canada 1859 dukket opp på en av London-auksjonene. Blokkene var vesentlig åtte-blokker, og i samme nyanse, men der var en utsøkt blokk med dobbeltpreging i den riktig dype blå farge. Charles Nissen fikk ordre om å kjøpe blokken med dobbeltpreging, og en av blokkene i indigonyansen. Han fikk bare ordre — «kjøp». Uheldigvis hadde ikke Nissen selv anledning å møte på auksjonen, og i stedet sendte han sin sønn som dengang var ganske ung.

Indigo-blokken ble kjøpt til en meget moderat pris, men budene for blokken i den blå, nyanse begynte med en gang som en kamp mellom Harry Nissen og en meget velkjent agent som regelmessig møtte på alle auksjoner for å by på vegne av sine kunder. Nissen ble nok så betenkt etter som prisen steg, den var blitt omtrent det dobbelte av hva de andre blokker var solgt for, og lå over hans høyeste overslag for blokkens verdi, men han turde ikke stoppe sine bud. Det viste

seg etterpå at hans motpart også hadde ordre om å kjøpe — uten prisgrense. Da prisen passerte £ 100 var Nissen klar over at hva han enn gjorde nå så ble det galt. Han bestemte seg for å fortsette å by, og til slutt fikk han tilslaget på £ 112. Nissen gikk tilbake til sin far, og var ikke særlig høy i hatten da han fortalte faren om sitt kostbare kjøp.

Etter nøye å ha tenkt over saken tok Mr. Nissen senior blokken med seg til Bacon, og Bacon underrettet øyeblikkelig kongen. Kongen var meget bestemt, og langt fra taus når det gjaldt Nissens svakeste punkt, nemlig det faktum at han ikke hadde tatt seg av saken personlig. Nissen bestemte seg for at skulle han igjen få et liknende oppdrag måtte han be om en bestemt maksimalpris, da han følte seg ute av stand til å vurdere graden av kongens interesse under sterk konkurranse. Han tilbød seg å ta objektet tilbake, men fikk beskjed om å la det bli hos kongen som ville tenke nøyer over saken.

Meget betenkt gikk Nissen tilbake til sitt kontor, og der fant han til sin store glede et brev fra den konkurrerende samler som fortalte at hans agent hadde misforstått sitt oppdrag, og hadde stoppet sine bud før han egentlig skulle. Han sluttet brevet med å tilby Nissen god fortjeneste om Nissen ville selge blokken. Eller, om Nissen hadde opptrådt på vegne av en oppdragsgiver ville han tilby denne et rimelig tillegg i kjøpeprisen.

Nissen ba om tillatelse til å vise brevet til kongen, og da kongen fikk se dette svarte han at han ikke hadde til hensikt å skille seg med blokken. Etterpå så kongen alltid på blokken med særlig stolthet, og pleide alltid peke den ut som et meget spesielt objekt, hvilket den også i virkeligheten var. Det har ikke senere vist seg at det finnes en annen blokk av disse merker i denne nyanse og i den samme kvalitet.

Verdsetting av sjeldne utkast og prøvetrykk.

Det har mange ganger vært reist spørsmål om kuratoren for de kongelige samlinger noensinne selv bød på vegne av kongen. Bacon gjorde det aldri på grunn av sin døvhets, men det kunne fra tid til annen være hensiktsmessig for kurator å være til stede på auksjonene, vesentlig fordi det kunne bli nødvendig å overveie på nytt de forskjellige verdsettelsers. Selv med all verdens erfaring var det ikke alltid mulig å beregne på forhånd nøyaktig hva et objekt kunne oppnå. Enkelte objekter er så sjeldne at de bare rent unntaksvis dukker opp på markedet. Meget av materiell på Ferrari-auksjonene faller under denne kategori. Vi har nevnt at kongens første oppdrag til Ferrari-auksjonene ikke var særlig vellykket, men disse var aldri ment som annet enn nøyaktige prisanslag. Et av budene var i virkeligheten £ 2000 under det bud som fikk tilslaget. Det er også fortalt at kongen ikke var interessert i det berømte 1 c. British Guiana — men hadde Bacon gitt ham en idé om dette merkets mulige salgsverdi, ville det beløpet vært over £ 5000

(100.000.—) under den endelige salgssum, det innrømmet Bacon selv etterpå. Dette er eksempler fra utgitte frimerker, og gir et bilde av hvor vanskelig det ofte kan være bare rent tilnærmelsesvis å forutsi salgsprisen.

Men der finnes også materiell som er ennå vanskeligere å verdsette. Sjeldne prøvetrykk og essays er for en meget stor del avhengig av hvem som samler slike ting i øyeblikket, — enkelte samlere bryr seg overhodet ikke med denslags, mens andre anser slike ting for å være viktigere enn de endelige frimerker. Når kongen ville kjøpe prøvetrykk fra de vestindiske øyer var han aldri utsatt for konkurranse fra Major T. Charlton Henry, som imidlertid var en meget hard konkurrent for sjeldenhetene når dette var frimerker. På den annen side, når det gjaldt Storbritannia hadde kongen Lieut. Colonel Arthur S. Bates å slåss med, idet Bates utelukkende konsentrerte seg om utkast og prøvetrykk. På en auksjon som for eksempel da Sugden-samlingen kom under hammeren har man som veiledning den erfarne auksjonarius's anslagspriser og oppfatningen til den kongelige representant som også hadde store kunnskaper på dette felt. Sugden-samlingen inneholdt mange uhyre sjeldne utkast og prøvetrykk. Budene ble gitt til representanten, men det var og hensiktsmessig å være til stede på auksjonen, for å se hvor stor interessen var for disse spesialiteter, og også for å få en følelse av rommet.

Det er gitt eksempler på for lave verdiansettelser, men det finnes like gode eksempler på at verdsettelsen kan ha vært altfor høy når det har dreiet seg om mindre kjente merker. Nissen kjøpte på Ferrari-auksjonene en del engelske telegraf-merker, og kongens limit var langt over de prisene som ble oppnådd. Av og til hender det, uten noen påviselig årsak, at et objekt går for en latterlig lav pris. St. Helena, 6 d karmin, tagget, postalt brukt, uten overtrykket «Four pence», ble kjøpt for £ 42 på en auksjon. Dette er et så å si «idiotsikkert» merke, varianten kan ikke forfalskes, og Nissens kjøpeoppdrag hadde ingen forbindelse med £ 42. Den postfriske fireblokk av det utaggete Queensland 1 d London trykk som dukket opp på den fjerde Ferrari-auksjonen ble solgt for en forbausende lav pris når man tar i betraktning at blokken er nærsagt unik. Der var og mange andre eksempler på at kongen anslo prisene meget for høyt.

En samler vil ofte betale mere for et objekt enn han igrunnen mener dette er verd fordi nettopp dette merket passer inn blant hans øvrige materiell. Rent absurde priser kan bli betalt dersom det skulle hende at et eller annet merke skulle vise seg å være nærsagt det manglende punktum for to eller tre konkurrerende spesial-samlere av området.

Heldigvis hadde Nissen oppbevart Bacon's brev med instruksjoner for mange betydelige auksjoner, deriblant også for Ferrari-auksjonene, og disse brev har vært tilgjengelig for forfatteren. Det har derfor vært mulig å gi faktiske opplysninger om auksjonskjøpene og unngå alt som heter gjetting. Antagelsen at Nissen bare skulle by for kongen på auksjonene er helt ubegrunnet. Nissen var en meget ivrig kjøper også for egen regning, og han hadde også ofte oppdrag fra andre samlere såfremt kongen ikke var interessert i de samme objekter.

Benelux-jubileum med fellesutgave

Mens den andre verdenskrigen raste ble det av Belgias, Luxemburgs og Nederlands eksilregjeringer i London undertegnet en avtale som det første skritt mot opprettelsen av en fullstendig tollunion mellom de tre statene. Alt på dette tidspunkt hadde en lenge overveid en form for økonomisk samarbeid. I 1921 ble det undertegnet en avtale om økonomisk samarbeid mellom Belgia og Luxemburg, og i årene 1930—37 var det gjort mange alvorlige forsøk på å få opprettet en tollunion mellom Belgia og Nederland.

Tollavtalen som ble undertegnet i september 1944, trådte i kraft 1. januar 1948. Den omfattet innføring av felles tollsatser overfor andre land og fjernelse av tollgrensene som fantes mellom Benelux-landene. I årene som fulgte, fortsatte samarbeidet, og det ble stadig færre restriksjoner for forflytning av varer, arbeidskraft, tjenester og kapital mellom landene. Da ti år var gått, kunne en mer omfattende traktat underskrives, og 3. februar 1958 ble den økonomiske union et faktum. Resultatene en oppnådde, er siden blitt ført videre, og avtalen er utvidet til å omfatte stadig nye felter.

Det er Benelux-unionens mål å stimulere produktiviteten ved å forbedre arbeidsdelingen, styrke den økonomiske posisjonen til medlemslandene og høyne levestandarden. Dessuten er det et mål — for å sitere Benelux-unionens første president, Belgias daværende utenriksminister Dr. F. van Cauwelaert, i sin tiltredelsestale — å oppnå styrke ved hjelp av et stadig nærmere samarbeid for også å kunne opprettholde stillingen og hevde seg i et forent Europa.

For å minnes 20-årsdagen for undertegnelsen av tollavtalen, ga hver av de tre Benelux-landene ut merker med samme motiv 12. oktober i fjor. Verdien var:

Belgia	3 fr., 6 fr.
Nederland	15 c.
Luxemburg	3 fr.

Merkene viser regentene i de tre landene — Kong Baudoin I av Belgia, Dronning Juliana av Nederland, og Luxemburgs daværende regent, Storhertuginne Charlotte.

J.B.

Søker De eldre Norge?

eller

søker De norsk prefilateli?

Utvalg Norge før 1900 sendes mot referanser.

Mankolister Norge ekspederes.

Samler De Norge bør De ikke unnlate å ta kontakt med

F. C. Moldenhauer jr., Postboks 65,

Minde pr. Bergen.

Flyktningemerker

Har til salgs et par hundre serier
postfriske norske

flyktningemerker 1960,

og et par hundre brev med

flyktningemerkene 1964.

Ønsker tilbud på større eller mindre
deler av partiet.

Svar til bill. mrk.

«FLYKTNINGEMERKER»

NFT's Redaksjon, Boks 49, Minde pr. Bergen

Intakte samlinger & lots sælges

Vor nyeste prisliste inneholder over 300 tilbud
på INTAKTE samlinger, restsamlinger og gode
lots.

ALT REALISERES INTAKT SOM KØBT AF OS
SELV til vore EGENTLIGE OMKOSTNINGER +
en beskjedne avance.

Vore tilbuds- salgspriser ligger oftest i pris-
klassen 50 kr. — 3000 kr.

Oftre har vi dog også tilbud i prisklassen
5000 kr. og opefter.

Prislisten omfatter bl. a. ALTID meget materiale
fra Skandinaviens og Vesteuropa.

Alvorlige samlere, handlere og spekulanter
kan få vore månedlige prislister tilsendt (en
of Skandinaviens mest efterspurgte prislister).

DE BEDES BEMÆRKE: enkelte mærker og
enkelte sæt forhandles IKKE.

SAGA
FRIMÆRKEHANDEL

Bagerstræde 8, København V. Danmark

TOKIO OLYMPIADEN

Kompl. serier, brukt

Ordre nr.	Pris kr:
2To Albania (4) 1. serie	3,75
4To Ungarn (10)	6,—
7To Mongolia (8)	5,—
11To Tsjekkoslovakia (6)	8,—
21To Russland (6)	4,25
22To Polen (8)	3,25
28To Bulgaria (6)	1,50
30To Kongo-republ. (6)	4,—

Kompl. ubrukt

26To Spania (5)	3,75
29To Tyrkia (4)	5,—
31To Ethiopia (4)	8,—
33To Japan (5)	8,—

også fargerike serier fra

RUSSLAND.

RS7 1949 jernbaner (4)	1,20
RS6 1957 ishockey (3)	0,75
RS5 1957 ungdoms-sport (5)	1,—
RS3 1962 blomster (4)	1,—
RS2 1962 fugler (5)	1,20
RS1 1962 sommer sport (5)	1,25

Skriv etter prisliste for

Dronnings Elisabeth-merker,

Engelske minnemerker,

Olympia-merker 1956/64

Forskuddsremisser + porto 0,50.

STAR SERVICES, Manswood, Wimborne, Dorset, England.

PRISLISTE OVER NORSKE FRIMERKER

Januar 1965

utgitt av Norsk Frimerkehandlerforening

til salgs i alle frimerkeforretninger.

Pris kr. 1.50 + porto 30 øre.

Godt utvalg

i norske og skandinaviske frimerker. Pakker fra alle land.

Albums — Kataloger — Rekvisita etc.

S. D. MELBYE

Frimerkeforretning,

Universitetsgaten 11 — Oslo —

Medlem Norsk Frimerkehandler Forening.

Facit 1965

har allerede notert **ny salgsrekord.**

Hele det **første opplag er utsolgt.**

Annet opplag er allerede under levering. Dette er imidlertid ikke større enn at vi regner med å være **helt utsolgt** i april.

Den som vil ha sin Facit med **alt det den byr på** bør derfor være om seg i tide.

Annet opplag inneholder **samtlige nye prisendringer som er foretatt hittil.** I neste nummer av **FH-nytt** (som sendes gratis til alle Facit-eiere minst fire ganger om året) kommer **alle de nye prisendringene** som er forårsaket av den **overordentlige store og økende etterspørsel som hersker.** Å skaffe seg annet opplag av Facit 1965 og det kommende FH-nytt er derfor det samme som å skaffe seg **aktuell prisorientering.**

Facit 1965 koster nkr. 18,50 inklusive FH-nytt som kommer 4 ganger årlig.

Distribusjon WENNERGREN-CAPPELEN A/S Postboks 738, OSLO

Til salgs hos alle frimerkehandlere og papirhandlere i hele Norge.

FRIMÅRKSHUSET AB

STEMPELSAMLERE, den beste og billigste måte å bygge opp en komplett samling svenske særstempler er ved abonnement. Opplysninger sendes med 1,— nkr: i utpl: frimerker: FEBRUAR-tilbud, 10 forskj. svenske særstempler sendes etter hvert som disse utkommer, direkte til Deres adresse på hvite konvolutter for kun sv.kr: 3,50:

Stig Svensson, Box 2680, Moliden, Sverige.

SØKER og formidler stadig byttepartnere i hele verden. Skriv omgående og legg ved en internasjonal svarkupong. Korrespondanse på tysk, engelsk, fransk, spansk eller Deres eget morsmål.

K. H: Kretschmer, 46 Do-Mengede, Nertusstr: 16, Tyskland:

Samling mellom-amerikanske stater inntil 1907. Katalogverdi ca: frs: 4.000,— ifl: Yvert, til salgs under ett:

Gustav Erichsen, boks 140, Bergen.

Finske samlere ønsker bytteforbindelse med norske. En annonse i tidsskriftet «Postimerkki» koster kr. 7,— i ustemplede frimerker. Prøvenr. mot 50 øre i frimerker.

Postimerkki, Hangö — Finland.

T-stempler på norske merker kjøpes.

Harald Manum, Fagernes 15, Bergen.

Til Dem som tenker på å
kjøpe album! — Saml i

Etterlysning

BALLONGEN «La Ville d'Orleans»

Fra en utenlandsk samler har vi mottatt følgende brev:

Det dreier seg om den franske ballong «La Ville d'Orleans» som fløi den 24.—25. November med piloten Paul Valery Rolier og passageren Léon-(ard) Bezier fra Paris over Mandal og Seljord (Telemark) til Krødsherad (Buskerud). Rolier skal en tid ha kastet ut innholdet av en postsekk som ballast. Rolier (og frue) var i 1871 eller 1872 paa besøk i Norge. Sommeren 1904 blev det paa Lifjell ved Seljord opsatt en minnestein til minne om «La Ville d'Orleans». Nu kommer spørsmålene:

1. Kjenner man det nøiaktige aarstall for Roliers besøk i Norge?
2. Kjenner man til ballongbrev med Norske stempler fra «La Ville d'Orléans»?
3. Naar blev minnesmerket paa Lifjell satt opp, (Dato)? Eksisterer dette minnesmerke fremdeles?

*

Da redaktørene på ingen måte føler seg kompetente til å uttale seg om disse spørsmål — de ligger helt utenfor våre interessesfærer — passerer vi spørsmålene videre til våre lesere. Vi håper det finnes noen som har interessert seg for dette, og som føler seg kallet til å «begå» en liten epistel om ballongen.

HOS SANDBERG I OSLO

Nu behøver De ikke lenger
sende Deres gode objekter til utlandet for salg!

Alt i vesteuropeiske samlinger og enkeltmerker
samt motivsamlinger kjøpes kontant.

Oversjøsamlinger mottas kun i kommisjon.

Gode norske merker kjøpes til spesialpris.

G. SANDBERG
Frimerkeforretning

RÅDHUSGT. 28
OSLO

Usunn spekulasjon

I FH-nytt, organet for det store handlerfirmaet Frimærkshuset i Stockholm, har vi funnet denne redaksjonelle artikkelen som vi synes er så aktuell at vi gjengir den her i sin helhet i oversettelse.

Med frimerkene fra en rekke vesteuropeiske land drives det for tiden en spekulasjon som savner sitt sidestykke i den filatelistiske historien. Serier som man bare for noen år siden kunne kjøpe for et par kroner noteres nå til priser som ligger over hundre ganger så høyt. Uke etter uke averterer man etter merker med innkjøpspriser som stiger tre—fire ganger i måneden.

Enhver fornuftig samler vet at dette ikke kan fortsette. Før eller siden vil det komme et krakk eller et sjokk med meget ubehagelige konsekvenser for dem som har satt sine penger i slike ting.

Frimerkebransjen opptrer stort sett på samme måten som aksjemarkedet. Dog med en viktig forskjell. En aksje representerer om enn en liten, så dog en andel i et foretagende med fast verdi. I filatelien tilsvarer denne realverdi samlerinteressen og dermed etterspørselen. Om interessen skulle minke faller verdien og dermed prisene.

Det som nå hender på kontinentet er stort sett dette:

En rekke serier med relativt små opplag fra Vest-Tyskland, Berlin, Liechtenstein, Sveits og andre er bokstavelig talt tatt hånd om, og prisene stiger fra uke til uke. I slike tilfeller selger ikke samlerne sine dubletter. De sitter på dem til neste uke i håp om å få enda mere, men en serie kan jo ikke stige i det uendelige. Før eller senere når man det nivå da kjøperinteressen stagnerer, og når det opptrer, kommer tilbudene. Da skal alle selge mens prisen er på topp. Følgen er uunngåelig — med stort tilbud faller kursen. Når kursfallet kommer får alle de som har satt penger i sakene panikk. Det gjelder og redde hva reddes kan, og prisene synker forttere enn de steg.

I den kontinentale haussen merker man også tendenser som direkte skader filatelien. De oppskrudde seriene kjøpes utelukkende i postfrisk tilstand. En aldri så liten rest av et hengsel gjør at prisen synker ned til et rimelig nivå omtrent lik katalognoteringen. Med andre ord: *haussen gjelder ene og alene gummieringen på baksiden.* Hver og en forstår hvor tåpelig dette er — man investerer da ikke penger i gummiering. Klister er jo en meget forgjengelig ting....

Men i denne postfriskjakten er alle andre merker blitt deklassert på en måte som skader den riktige og gode filateli.

Klisterspekulasjonene har selvsagt sin forklaring. Ved å sette spekulasjonen inn akkurat på postfriske merker har man stengt ute alle merker med hengsler eller hengselrester, og kan således arbeide med et relativt begrenset materiale. Det er jo som bekjent først i de aller seneste årene at samlerne har gått bort fra hengsler på sine frimerker.

Naturligvis blir utviklingen fulgt med spent oppmerksomhet i Europa, og man uttaler på sine hold stor bekymring for utviklingen i fremtiden. Det innflytelsesrike Schweizer Briefmarken—Zeitung undrer seg f. eks. om det finns grunnlag

for slike enorme prisstigninger, og henviser bl. a. til de nordiske land med deres sunne og riktige frimerkepolitikk. I Norden er det en fantastisk utvikling når det gjelder antall samlere, men frimerkepolitikken er sunn sett fra et postalt synspunkt, og prisstigningen på merkene er fornuftig.

Naturligvis har mange nordiske merker også skutt i været, og man kan avgjort vente en videre fortsettelse av det, men det er neppe sannsynlig at skandinaviske merker vil bli utsatt for så voldsom fluktasjon som tilfellet er på kontinentet. For samlerne er en jevn utvikling en stor lykke. Det skaper fred og ro og trivsel i vår hobby.

(FH-nytt).

Brua over Firth of Forth

Brua over Firth of Forth har kostet £ 20 mill. og er den største hengebru i Europa. Den har et spenn på 1 km og bærer to 8 meters brede kjørebane, 3-meters sykkelbaner og 2-meters fortau. For å holde oppe tyngden av dette, måtte en bruke 55 cm tykke kabler laget av 360 stk. stål-wirer med 5 mm diameter lagt side om side. Strukket ut til én rett tråd, ville wiren gå en kvart gang rundt jorda ved ekvator.

Til tross for sine dimensjoner er brua blitt litt av en flaskehals. Allerede første dagen passerte 40 000 kjøretøyer over den, og det oppsto lange køer på hver side, fordi kjøretøyene måtte betale bompenger på 2 sh 6 d.

Populariteten viser tydelig hvilket behov brua dekker. Forth-fjorden deler nesten Skottland i to og har bestandig vært en hindring for trafikken på landjorda. Forbindelsen nordover er meget viktig, for der ligger de store kullfeltene og skipsverftene i Fife-området, viktige faktorer i Skottlands økonomi. Nå er denne forbindelsen sikret i og med den nye pulsåren.

Den nye 2,5 km lange brua over Forth-fjorden gjør vegen til Nord-Skottland 60 km kortere, og dermed skulle en være noe sikrere for at ikke denne delen skal bli liggende etter utviklingen i resten av Storbritannia, hvilken man ellers fryktet. The Forth Road Bridge vil bety mye for Skottlands næringsliv.

Dronning Elizabeths åpning av brua 4. september i fjor ble markert med to minnesmerker på 3 d og 6 d. Motivet på begge merkene er selve brua, sett fra to forskjellige vinkler. På 3 d-merket befinner vi oss på strandkanten med brua 50 m over våre hoder, 6 d-merket viser brua sett litt på skrå ovenfra. I bakgrunnen skimter vi jernbanebrua som ble bygd over fjorden alt i 1880. Kunstneren Andrew Restall er ansvarlig for framstillingen av brua, Dorothy Wilding for det kjente portrettet av dronningen.

J. Brosveet

Internasjonal Frimerke-Auksjon

16. til 19. februar 1965

DÜSSELDORF

En høyt premiert spesialsamling SCHLESWIG—HOLSTEIN blir oppløst, bl. a. Bergedorf-stempler på Schleswig—Holstein, Hamburg, Nord-deutsche Postbezirk og flere andre.

Likeledes opplyses en høyt premiert spesialsamling KIRKESTATEN med mange sjeldne blandingsfrankatur, stempler, brev o.s.v.

EUROPA-sjeldenheter fra alle land

OVERSJØ-Mauritius, Cape of Good Hope.

Den rikt illustrerte auksjonskatalog sendes gratis til alle som er virkelig interessert i å kjøpe.

INNLEVERING til vår store **VÅR-AUKSJON** tar vi gjerne imot **snarest mulig**.

Våre auksjonskataloger sendes til nærsagt alle betydningsfulle samlere i hele verden. Vi kan derfor garantere de best mulige salgsresultater.

Minstepris fastsettes ved gjensidig overenskomst før auksjonen.

Innleveringsbetingelser for våre auksjoner såvel som resultatlister fra våre siste auksjoner sendes på anmodning.

Forskuddsbetaling av enhver størrelsesorden kan arrangeres i forhold til verdien av de innleverte objekt.

Større objekter kan vi overta på selgers hjemsted om dette er ønskelig.

EDGAR MOHRMANN & CO.

Hamburg 1 (Tyskland) Speersort 6

Telefoner: 32 64 28 og 33 67 28.

Telegramadr.: EDMORO

Det verdenskjente frimerkehus som er ledende på det europeiske kontinent.

Og tankene fare så vide....

I mange andre land har frimerkesamlere sin egen «lille nasjonaldag» — Danmark kunne feire dagens 25-års-jubiläum den 10. oktober i år med et arrangement i Odense. Og hva med oss «her på bjerget»? Idel mørke. Ingen må vite av oss. Hvorfor så passive? Hvorfor ikke en lignende samlingsdag her i Norge? Såvidt jeg erindrer var Norsk Filatelistforbunds siste samling en av de korteste forhandlingssamlinger i forbundets historie. Virket fjell-luften så søvndyssende at ingen hadde noe friskt på hjertet?

Nei — la oss følge opp med samme iver som utfoldes hos samlervener lenger sør. Slike «nasjonal-dager» skaper samhold — interesse — hygge — og litt festivitas over de små «elskelige» papirlapper. Husk! — de beste minner fra frimerkealbumet er de personlige kontakter og venner som avleires gjennom års samlerliv!

*

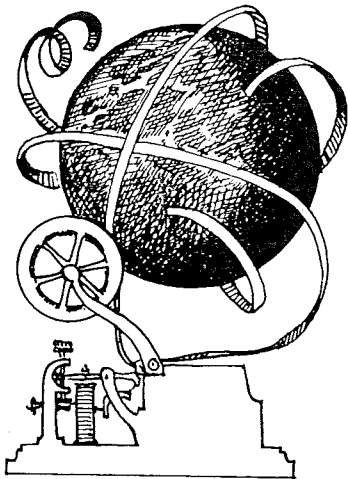
Hva sier Norsk Filatelistforbund til et forslag om å søke arrangert en kartlegging av norsk frimerkesamleres spesifikke interesser. Hvilke samlingsrområder som opptar dem mest? Om de er tilsluttet noen frimerkeklubb? Hvor lenge de har samlet? Osv., osv. Jeg tror en slik kartlegging ville være nyttig og interessant fra flere synspunkter. De lokale klubber måtte sørge for at deres egne deltok mannjevt ved en slik kartlegging — og at de også kunne «fiske» utenforstående til å bekjenne seg, utenforstående som man notorisk vet er samler.

Eg. Harris.

Ny Førstedagskonvolutt.

1. april 1965.

Samlere,
bruk
samlernes
egne
førstedags-
konvolutter,
pris
kr. 0.40
pr. stk.

U.I.T.-merkene kommer 1. april i verdien 60 og 90 øre.

Komplett FDC til oppgitt adresse kr 2.05 pr. stk. Abonnement noteres for kommende utgaver.

N.F.T.'s FDC-SERVICE, Boks 140, Bergen.

Postgiro nr. 707 63

BOKHYLLEN

Editors of philatelic works are requested kindly to send review copies to the following address:

Die Herren Verleger von philatelistischen Arbeiten werden ersucht, Rezensionsexemplare davon an die untenstehende Adresse gef. zu senden:

Norsk Filatelistisk Tidsskrift,
Redaksjonen,
P. O. Box 49, Minde—Bergen,
(Norway, Norwegen).

POSTRYTTAREN, Postmusei Årsbok 1964 utgitt av Postmuseet, Stockholm II, Sverige, heftet, format 16 x 23 cm, 147 sider, pris sv. kr. 10.—.

Årboken innledes med en artikkel om Nils Strandell og hans berømte bibliotek som nå finnes på Postmuseet. Så følger første avsnitt av en meget interessant artikkel om brevet gjennom tidene. Avslutningen kommer i årboken for 1965. To artikler om utkast og prøvetrykk til svenske merker og en lengere redegjørelse om de svenske frimerkene i 1930-årene. Dessuten finner man diverse oversikter over postmuseets virksomhet m.m.m.

Posttryttaren 1964 er utvilsomt interessant lesning i særdeleshett for enhver som samler Sveriges frimerker. Det er en delikat trykksak på utmerket papir og med et rikt utvalg av ypperlige illustrasjoner. Nedskriveren av disse linjer hygger seg særlig over artikkelen om brevet og de mange morsomme oversettelser av eldgamle meddelelser som er gjengitt. Den er også av stor interesse for alle som steller med posthistorie, og som et kuriosium kan jo nevnes at de baby-loniske lærtavler fra ca. et par tusen år f.Kr. slett ikke er så umulige å få tak i for den posthistoriker som vil begynne sin samling på det tidspunkt. De koster en 2—300 kroner på auk-sjoner i London.

INTERPHILA 1965, utgitt av Ludwig Helwig, Postfach 238, 34 Göttingen, heftet format 16 x 32 cm, 344 sider, pris DM 8.80, portofritt.

Årets internasjonale filatelistiske adressekalender foreligger i forbedret og utvidet utgave. Her er adresser på nær sagt alt som har med frimerker å gjøre, handle, grossister, auksjonsfirma, forlag, byttesirkler, bytteønsker, tidsskrifter, samlertuker, foreninger, eksperter og sogar låneinstitusjoner og spesialister i reparasjon av skadde merker, kort sagt alt man kan ha bruk for å finne frem til. Som trykksak betraktet virker håndboken velredigert, velordnet og meget pent trykket og den vil sikkert vinne stor utbredelse også blant norske samlere.

Frimerkeforvalteren melder:

Førstedagsbrev — Bruttoopplag av frimerker.

Til underretning meddeles at antall ekspederte førstedagsbrev med de siste frimerkeutgaver er:

Sjømannsmisjonen 100 år 17/8 — 1964:	33.542 stk.
Europamerket 1964	14/9 — 68.940 »
Folkehøgskolen 100 år 31/10 —	34.650 »

Bruttoopplagene for disse frimerkeutgaver er:

Sjømannsmisjonen	25 øre: 2.707.500.
	90 » 1.775.000.
Europa 1964	90 » 2.137.800.
Folkehøgskolen	50 » 2.495.000.
	90 » 1.820.000.

H. Korstvedt.

Klemlommer kontra hengsler

Med utgangspunkt i diskusjonen i Moss Filatelistklubb 5. oktober (se NFT nr. 9/64) vil jeg gjerne til beroligelse for alle som i sine samlinger anvender klemlommer for montering av sine merker i stedet for hengsler få opplyse følgende: *Samlinger med klemlommer*, hvor hvert enkelt merke eller annet objekt er montert på vanlige albumark i sin spesielle klemlomme er der i FIP intet forbud mot. FIP's generalreglement inneholder absolutt intet herom. Ved de internasjonale utstillinger jeg har vært i juryen er ikke en eneste samling kritisert eller diskvalifisert av den grunn.

En jury må imidlertid kunne kontrollere merkenes bakside, av lett forståelige grunner. Dette lar seg gjøre praktisk talt like lett på et klemlommemontert som på et hengselmontert merke. Det man imidlertid ikke må gjøre er å anbringe albumarkene i store plastomslag, — en jury kan ikke være bebyrdet med å ta arkene ut av slike omslag.

De fleste er vel enig om, at den beste måten å bevare ubrukte merker i en samling, som postfriske (i dette ords egentlige betydning) er å montere dem i klemlommer. Bruk av slike, i stedet for hengsler, har iallfall etter min mening og erfaring følgende fordeler: De individuelle klemlommer gir frimerkene en bedre beskyttelse (enten de er postfriske eller brukte) og de gir merkene en bakgrunn som bevirker at de kommer mere til sin rett enn ved hengselmontering, — merkene fremtrer på en måte i relieff.

I de senere år er der kommet på markedet albumark med faste klemlommer i hele arkets bredde, og i mange kombinasjoner av stripehøyde. Slike klemlommemark er ypperlig egnet til å bevare et lands eller et områdes postfriske merker av ulike format, — man kan m. a. o. få en systematisk ordnet innstikkssbok. Likeså er klemlommemarkene godt egnet som prøvemonteringsblad før man foretar den endelige montering på albumbladene. Ønsker man imidlertid å stille ut en samling, må man erindre at også monteringen teller med ved bedømmelsen. Montering og teksting skal være personlig, og et uttrykk for samlersens eget arbeid og personlige smak. Vi må ikke komme derhen at vår hobby blir så «industrialisert» at våre samlinger blir «uniforme».

Hengselmonteringen kan jeg ikke se som annet enn et trinn i den tekniske utvikling av vår hobby: tidligere generasjoner tok til klisterpotten når merkene skulle inn i albumet. Senere kom hengslet, det var lenge enerådende, vi er kommet frem til klemlommen — nye tider krever nye metoder. En samling der frimerkene er montert i hver sin klemlomme, nøyе avpasset til merkets format, og på vanlige albumblad, er like fullverdig som en samling montert etter hengselprinsippet. Opplever man noe annet er det grunn til å slå alarm.

Odd Graham.

Over alle grenser

Pøen: Zygmont Drzewiecki, ulica Kilinskiego nr. 2/2, Bydgoszcz, Polen, ønsker bytteforbindelse, skriver tysk.

WIPA 1965

Den endelige anmeldelsesfrist løp ut den 15. februar og fra arrangørene er det kommet melding om at følgende norske samlinger er akseptert. Tallene i parentes angir rammer for den enkelte deltaker.

I Hofburg (samlinger opp til år 1900).

Eivind Evensen, Finnland 1856—1917, (3).

Hilmar Nilssen, Frankrike, (5).

A. Schytte Ødegaard, Norge 1855—1900, (8).

F. C. Moldenhauer jr., Norge 1845—1870, (12).

I Messepalast (samlinger etter år 1900).

Karl-Arne Berg, Malerkunstens historie, (2).

Odd Graham, Streiftog gjennom Norges Historie, (3).

Harold Hvistendahl, Fisk og fiske, (2).

Magnar Marcussen, Kypros 1880—1963, (4).

Astri Nielsen, Bilens utvikling og anvendelse, (1).

Agnar Presterud, Russland 1857—1933, (4).

Mary Waldenstrøm, 1) Nobelprisvinnere (2).

2) Malerkunsten (2).

Reinert Rødland sen, Spiderbevegelsen (3).

Reinert Rødland jr., Romforskning (junior) (1).

Oddvar Leander Olsen, Sport på frimerker, (junior), (1).

F. C. Moldenhauer jr.

Til abonnentene

Direkte abonnenter gjøres oppmerksom på at bladpengene for 1965 — kr. 20.— må være innbetalt innen 31. mars, da bladet ellers blir stoppet.

Alle direkte abonnenter som kun har sendt kr. 16.— bes regulere dette. Venligst benytt giroinnbetaling til Girokonto 6 92 68.

Forretningsføreren.

By- og bygdenytt.

BERGENS FILATELIST-KLUBB

Årsmøte 28. januar, 35 tilstede. Møtet ble åpnet av formannen, Ragnar Olsen, som sa minneord over Nils Nygaard som var avgått ved døden. Årsmøtet ble satt av den valgte dirigent F. Walter-Johannesen.

Årsberetningen og regnskap ble godkjent og styret meddelt ansvarsfrihet.

Husfondets beretning og regnskap godkjent.

Valg: formann Eivind Evensen, enstemmig. Styremedlemmer Magnus Andersen, Gunnar Krebs.

Varamenn: Trygve Madsen, Kai Audun Lysvold.

Rådet: Ragnar Olsen, F. Walter-Johannesen, Einar Osc. Schou, Otto Maalstad.

Revisor: Gerhard Kahrs.

Representantenes funksjonstid ble forlenget med 1 år i samsvar med utsettelsen av NF's landsmøte.

Kontingent 40 kr. mot 2 st.

Formannen takket dirigenten for god ledelse og overlot deretter klubben til den nye, som takket Ragnar Olsen for god ledelse av klubben og beklaget at han sluttet så fort.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB

Møte nr. 559 den 8. desember under ledelse av formannen Johnny E. Pedersen. Aftenens foredragsholder var Hilmar Nilssen som fortalte fra frimerkeutstillingen i Rostock i 1963 der han deltok med sin Frankrike-samling. Joh. D. Behrens var den heldige vinner av et Universitetsmerke trukket blant dem som hadde betalt kontingent for 1965. 23 medlemmer til stede.

MOSS FILATELISTKLUBB

Møte nr. 332 holdtes mandag den 18. januar. 27 medlemmer til stede. — Referat fra foregående møte ble opplest og godkjent. Form. refererte innkomne brev og sirkulærer.

Einar Andersen tok opp spm. om utgivelsen av et nytt «lykkebrev» i likhet med det som utkom i 1964 til inntekt for flyktningarbeidet. Andersen mente at klubben burde sende en protest til Poststyret mot en slik utgave. — Det ble vedtatt å sende en slik protest til Poststyret, med kopi til Norsk Filatelistforbund.

Stark redegjorde for samlingen av frimerker stemplet Moss og viste fram samlingen, som ved årsskiftet omfattet 222 merker i alt, oppsatt i Norges-album.

Etter en kort pause fortsatte møtet som årsmøte. Fratredende formann, Trygve Jørgensen, ble valgt til dirigent.

1. Styrets årsberetning for 1964 ble opplest av sekretæren. Den ble godkjent etter et par korrigeringer. 2. Klubbens regnskap ble fremlagt av kassereren. 3. Byttelederen la fram regnskap. Det ble vedtatt å tegne full ansvarsforsikring for bytteleders virksomhet. 4. Videre ble det vedtatt å gi styret fullmakt til ved gunstig leilighet å investere en viss sum, hvis størrelse avgjøres i hvert enkelt tilfelle, av klubbens midler i bedre frimerker. 5. Ved valget kom styret til å bestå av følgende medlemmer: Formann *Bjørn Schjolden* (ny). Viseformann i ett år *Leif O. Merlie* (gj.). Kasserer i ett år (da den hittilværende kasserer ble valgt til formann) *Einar Andersen* (ny). Bytteleder *Frank Røraas* (ny). Juniorkasserer *Steinar Marvik* (ny). Sekretær *Helge Frøyset* (ikke på valg).

Den fratredende formann, Trygve Jørgensen, takket for godt samarbeid i styret. Han takket videre medlemmene for oppslutningen om klubbens virksomhet og ønsket det nye styret hell og lykke. Den nye formannen, Bjørn Schjolden, takket Jørgensen for hans innsats som formann.

OSLO FILATELISTKLUBB

Møte nr. 1555 ble holdt 4. januar under ledelse av formannen, Anders Evensen. Til stede var 72 medlemmer og 3 gjester. Som nye medlemmer ble opptatt Helge Isaksen, Alv Aamdal, Kjell W. Solheim alle Oslo.

Tradisjonen tro ble det nye året innledet med møtestatistikk. 2 medlemmer hadde vært til stede på alle møter i 1964, nemlig Per Gellein og Carl J. Nordbye. I alt var 1565 personer møtt frem på 19 møter mot 1530 på 18 møter i 1963. Det ga en tilbakegang i fremmøteprosenten fra 80,5 i 1963 til 78,5 i 1964. Møtestatistikken toppes av Per Gellein med i alt 648 møter, fulgt av Aonton Holmboe med 603 møter.

Møte nr. 1556 18. januar under ledelse av formannen, Anders Evensen. Til stede var 96 medlemmer og 4 gjester. Møtet ble innledet med å minnes 3 medlemmer som var gått bort. Disse var Asbjørn Marthinsen, Myrvoll, Kaare M.

Tveter, Bygdøy og Edgar Mohrmann, Hamburg. Som nye medlemmer ble opptatt Erland Steinslie. Skreia og Kjell Kristiansen, Rælingen.

Thrap-Meyer foreslo at OFK skulle ta opp med Justisdepartementet spørsmålet om å stille myntforfalskning og frimerkeforfalskning på like fot i lovteknisk henseende. Det er en beskyttelse som det stadig stigende antall filatelister har rimelig krav på.

En film fra Spania var aftenens hovedpost. Per Widerøe har overtatt gratislotteriet og ledet utdelingen i stor stil.

ØRSTA FILATELISTKLUBB

Første møte etter sumarferien var fredag 8. okt. og halde på badsalen som før. Det kom 9 av medlemmene, styrt av varaformann. Då vår kasserer, Haugen er flytt til Molde vart i hans stad lensmannsfullmektig O. Overvåg innsett.

Juniorane hadde ei god styrt samkoma på badsalen av S. Sveen kl. 18—20. Dei var 28 i alt, med same glødande interessa.

Filatelistklubben helt sitt andre møte på Ørsta folkebibliotek. 10 medl. kom og formannen K. Straume styrde ei heppi samkoma.

Siste samling før jul var halde tysdag 8—12. Det var ikkje so mange som hadde høve å koma men det var hyggelegt og mykje merkje skifte eigar.

Juniorane byrja same dag på badet kl. 18—20 med 15 stk. styrt av deira leidar S. Sveen. Det er alltid stort kjøp og sal og mest byte hjå dei. Mange hev kjøpt Noregs album og er alt komne langt på veg.

Første samkoma i det nye året på Ørsta folkebibliotek tysdag 12. januar. Det møtte 6 medlemer, då jola enno er innpå. Formannen K. Straume ynskte godt Nytt år.

Juniorlaget hev no sine møter laurdagar då det vil høve best for dei. Dei hadde sitt fyrste tiltak 9—1 styrt av S. Sveen. Det var stort tilgjenge og interessa var på høgde.

Marsauksjonen inneholder bl. a. Skandinavien, England o. a. europeiske land. Førfilatelistiske og gamle brev. Spesialstempler etc.

Forlang gratis katalog.

Thehøj Filateli, Norup, Danmark.

Besøk

Postmuseet

Åpningstider:

Søndag	kl. 12—15
Tirsdag	» 10—15
Torsdag	» 10—15
Fredag	» 10—15

H U S K !

Adresseforandringer og bestillinger av enhver art skal sendes NFT's forretningsfører, boks 875, Oslo Sentrum og ikke til redaktørene.

Redaksjonen avsluttet 8. februar.

TOPPRIS BETALES KONTANT!

Vi søger store velplejede samlinger (også specialsamlinger. ALLE OMRÅDER HAR INTERESSE.

Mindre samlinger, udvalgshefter, indstiksbøger etc. med godt indhold.

Fine enkeltmærker og sæt af god kvalitet.

Handlerlagre, pakkesamstillinger (lagte eller ulagte), dubletpartier etc.

KORT SAGT: ALT KØBES!

VI BETALER VIRKELIG GODE KONTANTPRISER

SAGA

FRIMÆRKEHANDEL

Bagerstræde 8, København V. Danmark

NORGESKATALOGEN

1965

foreligger nå i omarbeidet udgave.

Katalogen er tilsalgs hos frimerkehandlerne og bokhandlerne.

Prisen er kr. 12.—.

OSLO FILATELISTKLUBB

OSLO SENTRUM POSTKONTOR, OSLO 1

sælger ubrukne norske frimerker, tjenestemerker, frimerkehefter, aerogrammer, kortbrev, postkort og tjenestepostkort til pålydende pris. Det gjelder også en del frimerker som ikke lenger er til salgs ved poststedene. — Salgsliste sendes på anmodning.

Herr Finn Eriksen
Gjønnesvei 12
Pekkestua.

Adresseforandring meldes til

NFT's forretningsfører
Boks 875,
OSLO Sentrum
Oslo 1.

BOKTRYKK
DYPTRYKK
OFFSETTRYKK
BOKBINDERI
KARTONASJEFABRIKK
KONVOLUTTFABRIKK
PAPIRFABRIKK
PAPIR OG KONTORSAKER
EN GROS
FORLAGSVIRKSOMHET

EMIL MOESTUE A/S

Utsalg og trykksak-kontor

SKIPPERGATEN 38 — 40, OSLO

Sentralbord 42 68 70

ENELEVERANDØR AV FRIMERKER TIL DET NORSKE POSTVERK

Pris kr. 2.50